

# KINDEKE JESU



door  
**Annie Vreeland**

**D**e witte vlokjes vlogen in dwarsreljacht langs de ramen, ze hadden ook Flipje Bruins onrustig gemaakt. Hij rukte aan de riempjes, waarmede zijn moeder hem in de kinderstoel vastgezet had, en strekte zijn armpjes naar 't venster, waarvoor de voilegordijnen een eindje waren opgeschoven. Of hij zóó de vliegende sneeuw grijpen kon, kneep hij z'n handjes tot knuistjes, bonkte ze dan op het stoelbord, zoodat de gekleurde balletjes rammelend trilden.

Adri had het in de keuken nog druk. 't Was de dag voor 't Kerstfeest, zij wilde groote Flip bij zijn thuiskomst met appelbeignetjes verrassen. 't Beslag was al gemaakt, de geboorde appelschijven lagen tot een hooge toren gestapeld. Maar zij werkte door Flipje's manoeuvreeren niet rustig. Telkens dook haar gezicht in de kamer, inspecteerend, of hij de pennetjes niet uit de riemgaatjes losgemaakt had.

Dan draaide hij zijn hoofdje naar haar en maakte lieve geluidjes, waarin Adri teleurstelling, omdat zij vandaag zoo weinig tijd aan hem gaf, duidelijk hoorde.

Wat roode tulpjes en hulst hadden in de kamer al iets van Kerststemming gebracht. De sneeuw, die al dikker de aarde bedekte, hielp verder mee, de

uiterlijke Kerstseer te scheppen.

Stil en wit werd het buiten; iets er van droeg Adri mee naar de keuken, waar 't nu knus en behaaglijk was. Zij overzag haar domein en dacht aan Maria, aan de eenvoud, waarin zij 't zoo glorieus aangekondigd Kindeke ter wereld had moeten brengen. Een versje, dat zij gisteren met Flip had gezongen, kwam weer in haar gedachten:

„Kindeke Jesu, op strooisel geleid,  
Koning van glorie en majesteit.  
Kindeke Jesu, dat weent en dat lacht,  
Heeft in de Kerstnacht Zijn liefde  
gebracht.”

„Zijn liefde gebracht,” herhaalde zij zacht . . . Kindeke Jesu . . . wat zien er Uw oogjes voor vreugdigs in mij?”

't Frituurvet in 't ijzeren pannetje begon licht te sissen. Adri prikte een appelschijf aan de vork en doopte die in 't beslag. 't Zou gezellig zijn, als zij straks een gevulde schaal met goudbruine ringen op tafel kon plaatsen. Zij wilde de schijf in de pan doen verglijden, toen een luide, kraaiende uitroep van Flipje haar hand terughield.

't Was zoo'n overwinnende uitroep . . . „zou hij zijn losgekomen?” dacht Adri. Zij draaide 't gaskraantje dicht. Flipje had zich al eens eerder aan de



riempjes ontworsteld, en van pure pret om dit feit was hij toen de stoel uitgebuiteld, wat hem dagen lang een pijnlijke bult op zijn voorhoofd en haar een onrustige tijd om misschien verborgen, maar nooit te voorschijn gekomen gevolgen bezorgd had.

In de gang vreesde zij elk moment de harde plof te zullen vernemen. Maar die bleef uit, alleen herhaalde zich nog eens Flipjes vreugdige uitroep.

„Wat zou hij uitgevoerd hebben?” dacht Adri, toch iets gerustgesteld.

Zij duwde de aan staande kamerdeur zachtjes open. Voorovergebogen, van de sterkte der riempjes al 't uithoudingsvermogen vergend, hing Flipje in zijn stoel. Een donkere schaduw brak voor het venster de blankheid der schuin neervallende sneeuw. Even schrok Adri van een mager, bestoppeld gezicht, dat haar aan 't gelaat van een vervallen Poolsche Jood denken deed. 't Had zich vast tegen 't venster gedrukt.

Verbaasd zag zij, hoe 't zich voor Flipje in de dwaaste grimassen vertrok. 't Kind schaterde, 't strekte zijn handjes naar 't raam, of het zoo de have-looze plunje kon grijpen om de man binnen te trekken.

Toch bewoog er ook iets in dat verwaarloosd gezicht, waardoor Adri ontroerde. Ze bedwong haar eerste impuls, om naar 't venster te gaan en de gordijnen te sluiten. Haar man waarschuwde dikwijls, dat zij in een benedenhuis aan voorbijgangers niet te veel 't vrije zicht op haar verzorgd meubilair geven moest. De straat lag vrij stil en er zwierven in de nabijheid wel eens onzure typen.

Adri, aan 't buitenleven, waar zelden ramen en deuren werden gesloten, gewend, gevoelde zich met hermetisch dicht geschoven gordijntjes in de straat als een gevangene. En Flipje protesteerde steeds met haar mee. Hij moest vrij kunnen zien, wat zich in het begrensde wereldje voor hem afspeelde.

Hijkende de verschillende hondjes, door diverse bewoners buiten gelaten, gaf hun zijn eigen naampjes, noemde Wodan, de mooie bruine hond van de familie recht tegen hen over Bruintje Beer, en Jack, 't witte rolmopsje van een paar huizen verder Egeltje. Zoo had hij een serie naampjes bedacht die hij zijn vader telkens voordreunde, van wie hij verlangde, dat hij ze ook zoo onthield en waarvan hij het fiasco bij een examen niet kon begrijpen.

Adri nam de man voor het venster nauwkeuriger op. Al zijn aandacht was voor het kind. Spelend bewoog hij zijn handen, in gerafelde sokstukken gestoken, voor Flipje. 't Leven was ruw langs deze mensch gegaan, de sporen er van waren in zijn gelaat duidelijk zichtbaar. Maar in de blikken, waarmee hij Flipje bezag, gloorde iets van betere tijden, toen hij 't misschien gewend was, dat kinderen hem vriendelijk groetten.

De sneeuw legde een witte kraag om zijn versleten jas, kwam als een blank lint om zijn vaalgroene hoed. Op zijn rug hing een marsje, wit als hij zelf en zijn omgeving.

„Zou hij hebben gebeld, zonder dat ik 't gehoord heb?” dacht Adri.

De werkster kwam slechts enkele dagen per week, de vorige dag had zij voor de komende feestdagen extra hard

gewerkt. Flipje hield niet op, de zwerver, die al meer op een kerstman zou lijken, als zijn groezelgezicht daarmee niet te veel in tegenspraak was, kraaiend te wenken. De deernis met hem groeide in Adri, een beklemming legde zich om haar zoeven nog blij kloppend hart.

„Heilige avond . . . hoe zou hij die straks doorbrengen?”

Heilige avond . . . waarop de feestlichten werden ontstoken . . . en zoo somber leek 't leven, waarin Flipje even een lichtglimpje scheen te kunnen doen gloren. . . .

„Hij moet toch eindelijk weggaan,” dacht Adri. . . Zou hij voor zijn negotie nog bellen?”

Zij kwam dicht bij 't raam, Flipje merkte haar op, de koopman ontdekte haar ook. Zijn gezicht verstrakte op eens, hij verschoof 't marsriempje, schudde de sneeuw van zijn schouders, klopte het van zijn hoed en maakte aanstalten, om te vertrekken.

Die onverschilligheid ten opzichte van zijn handelsbelangen maakte indruk op Adri. De thee trok in 't nikkel potje op 't lichtje, Adri gaf gehoor aan een impuls en tikte tegen het venster, dat hij naar de deur komen zou.

Een lichte aarzeling . . . dan deed hij de paar stappen terug.

„Stilzitten blijven,” zei Adri tot Flipje.

Toen was de deur open. Zij bezagen elkaar . . . de verzorgde vrouw, en de havelooze, bijna niet meer onder de menschen getelde. . . .

Het opene, dat zijn gezicht bij Flipje wat had verhelderd, vond Adri niet meer, schuw zag hij nu naar de punten van zijn gehavende schoenen.

„Misschien kan ik iets van u kopen,” brak Adri de stilte.

Zwijgend schoof de man zijn marsje naar voren, sloeg het dekseltje open, liet het rusten op stalen veertjes. De



inhoud van 't marsje was als van zoo veel zwervers, die hun broodwinning aan Adri hadden getoond. 't Bevatte spelden, garen en band, knopen en veters, zakkammetjes en een enkel stuk zeep. Adri kocht een kaart veiligheidsspelden, die kwamen wel altijd te pas. Zij betaalde en vroeg toen, licht verlegen, of hij een kop thee wilde hebben.

„Als 't voor mevrouw niet te veel moeite is,” accepteerde de zwerver.

„Dag . . . dag . . .” kraaide Flipje.

Dat, waardoor Adri zoeven ontroerd was, kwam terug in 't zwerversgezicht. De man grinnikte schor.

„Dag . . . lief kereltje . . .”

„Wat ziet Flipje in hem?” dacht Adri, toen zij thee schonk. Zij streed nog tegen de lichte huiver voor de onzure kant van het type.

„Meestal zijn kinderen angstig voor mij,” zei de zwerver, als in antwoord op haar gedachten, tusschen twee slurpende theeteugen. „Maar dit lieve ventje heeft mij, toen ik voorbijkwam, aangehaald met zijn handjes.”

Schokschouderend, ironisch, bezag hij zijn plunje, alsof de haveloosheid er van het wonder nog voor hem vergrootte. En Flipje hield maar niet op met kraaien en roepen!

„'k Heb ook zoo'n jochie gehad . . . 't is allang dood, maar voor zijn vader was het nooit bang,” vertelde de man heesch. „'t Was net zoo'n joch als uw zoontje, mevrouw.”

De herinnering aan dat ver verleden verzachtte verder zijn gegroefd gezicht. Adri hoorde in zijn stem een beschaafdere klank, en weer wist zij zich om hem beklemd.

„Waar ben je vanavond?” kon zij niet laten te vragen.

De zwerver bestaarde de gangmat. Vanavond . . . hoorde hij door haar vraag de feestklokken óók luiden?

Een moment zag hij Adri recht in de oogen.

„In de Toevlucht . . . daar kom ik al jaren . . . ze jagen je daar niet direct als een hond op de straat, als je ziek geweest bent en niet op tijd kunt betalen. Vanavond hebben wij ook zoo iets als Kerstfeest . . . we krijgen krentebollen en chocola . . . en muziek met een goed woordje. . .”

Hij zette de kop op een gangtegel; toen hij weer opzag, was het schuwe in zijn gezicht terug.

„Zonder Flipje zou hij dit misschien niet hebben verteld,” dacht Adri.

„Dus je hebt het vanavond wel goed?” drong zij aan.

„Goéd?” herhaalde de zwerver. „'t Is de beste avond van 't jaar . . . geen

snuwen en grauwen . . . geen koude en natheid . . . geen booze gezichten . . . warmte en licht . . . mevrouw, wat willen menschen, als ik ben geworden, nog meer?”

Hij streek een paarse hand langs zijn vochtige mond. 't Marsje hobbelde weer op zijn rug.

„Zalig Kerstfeest, mevrouw,” mompelde hij.

Adri knikte, de stem begaf haar opeens. De man glipte weg, eer zij hem antwoord kon geven. Flipje begon om 't vertrek van zijn nieuwe vriend onbedaarlijk te huilen, Adri nam hem op uit de stoel, suste hem, 't beslag nog verder vergetend.

„Wat zag Flipje in hem?” dacht zij weer. „Heeft zijn kinderintuïtie misschien 't zachte, dat nog in hem voor zijn eigen, dood jongetje bleef, dadelijk begrepen?”

„Man wèg,” snikte Flipje.

Adri drukte hem vaster tegen zich aan.

„Kindeke Jesu . . . wat hebt Gij in mij . . . in die zwerver gezien . . . dat Uw oogjes onze komst naar de kribbe vreugdig verwachten . . . dat zij weenen, wanneer wij niet willen komen . . . of té vroeg vertrekken?” dacht zij bewogen. „Wat is het heerlijk, dat de Zaligmaker als Kindeke Jesu bij ons wilde komen . . . .”